

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 611/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rahapelien laittoman markkinoinnin valvonnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heli Järvisen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 611/2022 vp:

Mitä sellaisia toimenpiteitä tai päätöksiä Poliisihallitus on tehnyt, joilla arpajaislain 62 §:ssä kiellettyä markkinointia Suomeen olisi pyritty lain mahdollistamin keinoin tehokkaasti rajoittamaan ja vähentämään,

onko mahdollisista kieltopäätöksistä jo nyt saatavissa tietoa jostain julkisesta lähteestä ja

millainen suunnitelma Poliisihallituksella on siitä, miten 1.1.2023 alkaen lain edellyttämällä tavalla julkaistaan luettelo sellaisista rahapelien toimeenpanijoista, jotka markkinoivat rahapelejä lainvastaisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Poliisihallitus vastaa arpajaisten toimeenpanon valtakunnallisesta valvonnasta arpajaislain (1047/2001) 42 §:n nojalla. Poliisihallitus on pyrkinyt puuttumaan rahapelien arpajaislain vastaiseen markkinointiin ja toimeenpanoon laajasti arpajaislaissa säädettyjen hallinnollisten keinojen sallimissa rajoissa. Valvonnan painopisteet ovat vaihdelleet suunnitellusti ja viime vuosina arpajaislain vastaiseen toimintaan on puututtu erityisesti luonnollisten henkilöiden sekä rahapeliyhtiöiden osalta. Näiden toimijoiden lisäksi on puututtu muihin markkinointia tekeviin yhteisöihin.

Poliisihallitus on aloittanut vuosittain kymmeniä uusia valvontaprosesseja, joista suuri osa on johtanut arpajaislain vastaisen markkinoinnin päättymiseen prosessin aikana ennen kuin asiassa on ollut tarvetta antaa kieltopäätös. Näissä tapauksissa valvonta on johtanut toivottuun lopputulokseen ilman hallinnollisten seuraamusten tarvetta. Erityisesti markkinointia tehneet yhteisöt ovat olleet halukkaita muuttamaan toimintatapojaan. Hallinnollisia seuraamuksia ei voitu kohdistaa luonnollisiin henkilöihin ennen vuoden 2022 alusta voimaan tullutta arpajaislain uudistusta. Kuitenkin myös aiemmin hallinnolliset toimet eli Poliisihallituksen yhteydenotto selvityspyynnön tai lausunnon muodossa tuottivat tulosta. Jo se, että arpajaislain säännökset tuotiin markkinointia tekevän henkilön tietoon, johti usein siihen, että henkilö lopetti arpajaislain vastaisen markkinoinnin. Arpajaislakiuudistuksen myötä luonnollisiin henkilöihin on voinut kohdistaa kieltopäätöksiä

ja hallinnollisia seuraamusmaksuja. Poliisihallitus arvioi lakimuutoksen salliman mahdollisuuden hallinnollisiin seuraamuksiin johtavan entistä vaikuttavampaan hallintomenettelyyn.

Vuoden 2020 alusta lukien Poliisihallitus on antanut kymmenen kieltopäätöstä rahapelien arpajaislain vastaisesta markkinoinnista. Näistä kaksi on kohdistunut rahapeliyhtiöihin ja kahdeksan muihin rahapelejä markkinoiviin elinkeinonharjoittajiin ja yhteisöihin. Yksi kieltopäätöksistä annettiin televisiokanavalle, joka markkinoi rahapelejä Suomessa ja kiellon myötä kyseinen kanava sekä muut rahapelejä markkinoineet televisiokanavat ovat lopettaneet Suomeen kohdistuvan rahapelien markkinoinnin. Poliisihallituksen tietojen mukaan Manner-Suomessa ei tällä hetkellä näy lainvastaista rahapelien tv-markkinointia. Televisiokanavalle annettu kieltopäätös on tällä hetkellä hallinto-oikeuden käsittelyssä ja tuomioistuimen päätös tulee olemaan merkittävä rahapelien televisiomarkkinoinnin kannalta.

Ulkomaisten rahapeliyhtiöiden arpajaislain vastainen markkinointi on ilmiönä mittava eikä etenkin verkkosivuilla tapahtuvaa rahapelien markkinointia voida täysin estää. Tästä huolimatta rahapeliyhtiöille annetut kieltopäätökset ovat Poliisihallituksen havaintojen mukaan osoittautuneet tehokkaiksi eivätkä kiellon saaneet yhtiöt ole jatkaneet rahapelien markkinointia Suomessa. Lisäksi useat ulkomaiset rahapeliyhtiöt ovat Poliisihallituksen havaintojen mukaan vähentäneet Manner-Suomeen kohdistuvaa markkinointia tai jopa lopettaneet sen. Poliisihallitus arvioi muutosten takana olevan sekä jo aloitettujen rahapeliyhtiöihin kohdistuvien valvontaprosessien että vuoden 2023 alusta sovellettavaksi tulevien maksuliikenne-estojen yleisestävän vaikutuksen. Rahapeliyhtiöiden markkinoinnissa tapahtuvista muutoksista huolimatta Poliisihallituksella on käynnissä useita rahapeliyhtiöihin kohdistuvia valvontaprosesseja, joista ainakin osan voidaan olettaa johtavan kieltopäätökseen asti.

Rahapeliyhtiöihin kohdistuneista kielloista sekä muista Poliisihallituksen antamista kieltopäätöksistä ei pidetä julkista listaa saatavilla esimerkiksi verkkosivuilla, mutta tiedot ovat julkisia ja saatavissa Poliisihallituksesta tietopyynnön kautta.

Arpajaislaissa edellytetään, että vuoden 2023 alusta Poliisihallitus pitää yleisessä tietoverkossa saatavilla listaa rahapelien toimeenpanijoista, jotka ovat saaneet 62 a §:n mukaisen kieltopäätöksen arpajaislain vastaisesta rahapelien markkinoinnista. Tällainen lista tullaan julkaisemaan verkkosivuilla osoitteessa poliisi.fi/maksuliikenne-estot. Lista julkaistaan sekä tekstinä että ladattavana taulukkona. Lista sisältää tiedon kieltopäätöksen alaisesta rahapeliyhteisöstä; yhteisön rekisteritunnuksen; yhteisön brändien nimet; kiellon alku- ja loppupäivän sekä mahdollisuuksien mukaan myös yhteisön tilinumerot; toimialakoodit (MCC-koodit), joita yhteisön tiedetään käyttävän; korttimaksuissa käytettävän merchant-id:n ja lohkoketjuosoitteen, mikäli rahapeliyhteisö tarjoaa mahdollisuutta pelata rahapelejä virtuaalivaluutoilla. Tämän lisäksi Poliisihallitus lähettää maksuliikenne-estolistan suoraan maksupalveluntarjoajille, jotta ne voivat toimeenpanna maksuliikenne-estot mahdollisimman tehokkaasti.

Helsingissä 22.12.2022

Sisäministeri Krista Mikkonen

VN/32596/2022-SM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: